

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
Az AJB-492/2016. számú ügyben
(Előzmény: AJB-4069/2014.)**

Előadó: dr. Szentkirályi-Harsányi Ágnes

Az eljárás megindítása

A panaszos beadványában előadta, hogy vállalkozása 2013-ban sikeresen pályázott a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál. A panaszos abban az évben súlyos betegsége miatt kórházi kezelésen és külföldi gyógykezelésen tartózkodott, ezért a társaság vezetését nem tudta ellátni. Kézbizosítási megbízottnak a panaszos ügyvezető egy személyt kijelölt, aki a NAV által megküldött KOCKERD kérdőívet később adta át a panaszos részére. A NAV Zala Megyei Igazgatósága fokozott adóhatósági felügyelet keretében indított kockázatelemzési eljárásban 2013. október 1-jén hozott határozatában a társaság adószámának törléséről és 100 ezer Ft mulasztási bírság kiszabásáról rendelkezett. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében a panaszos cégvezetői tisztséget 5 évig nem vállalhat. A kérdőívet a panaszos 2013. október 9-én küldte vissza az adóhatóságnak. A panaszos azt sérelmezte, hogy az adóhatósági döntésekben a kérdőív késedelmes visszaküldése miatt alkalmazott joghátrány – az adózó cég adószámának törlése mellett a cégvezetői tisztségtől való öt évre szóló eltiltás – túl súlyos a szabályozással elérni kívánt célhoz képest, ugyanis minden más adókötelezettség teljesítése mellett a 10 napos visszaküldési határidő teljesítésének kérdése, álláspontja szerint, nem tekinthető a szűrés fő elemének. Kifogásolta, hogy a szigorú adóhatósági döntés következtében a gazdasági életben való részvétele és magánélete is ellehetetlenül.

Érintett alapvető jogok és alkotmányos elvek

– *A vállalkozás szabadsága [Alaptörvény M) cikk (1) „Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.”]*

Alkalmazott jogszabályok

– *adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.)*

A megállapított tényállás

Megkeresésemre a NAV elnöke arról tájékoztatót, hogy a NAV Zala Megyei Adóigazgatósága 2013. július 3-án kelt végzésével szólította fel az adózót arra, hogy 20 napon belül nyújtsa be a KOCKERD jelű kérdőív adóregisztrációt követő kockázatelemzéshez megnevezésű nyomtatványt az adóhatósághoz. A végzés figyelemfelhívást tartalmazott arra vonatkozólag, hogy a határidő elmulasztása és a kimentés elmaradása esetén az adóhatóság az adózót 500.000 Ft-ig mulasztási bírsággal sújtja. Az adóhatóság a végzést a bejelentett székhelycímre postázta, amelyet a panaszos 2013. július 22-én átvett. A kérdőívet azonban a cég a megjelölt határidőre nem küldte vissza és a mulasztást nem mentette ki, ezért az adóhatóság 2013. augusztus 23-án kelt határozatában 100.000 Ft mulasztási bírságot szabott ki és kötelezte az adózót arra, hogy a kérdőívet 10 napon belül küldje vissza, továbbá felhívta az adózó figyelmét arra, hogy a kötelezettség ismételt elmulasztása az adószám törlésével jár. A határozat „a kézbesítés akadályozott” jelzéssel érkezett vissza az adóhatósághoz, amelyet a kézbesítési szabályok szerint 2013. augusztus 26-án kézbesítettnek kellett tekinteni. A kézbesítési vélelem beálltáról az adóhatóság 2013. augusztus 29-én e-mailben értesítette az adózót az ügyfélkapun megadott meghatalmazott e-mailcímére küldött értesítéssel és a jogszabály szerint a kézbesítéssel kapcsolatos adatokat a honlapján 15 napra közzétette.

Ezt követően az adóhatóság, mivel az adózó az ismételt felszólítás ellenére a kért nyomtatványt nem nyújtotta be és a mulasztást nem mentette ki, 2013. október 1-jén kelt határozatával az adózó adószámának törlését rendelte el.

A határozat kézbesítése sikertelen volt, így azt a törvény alapján 2013. október 3-án kézbesítettnek kellett tekinteni. Az adóhatóság a kézbesítési vélelem beálltáról szintén az ügyfélkapun megadott e-mailcímrre küldött értesítést és a kézbesítéssel kapcsolatos adatokat a honlapján közzétette. A vélelmezett kézbesítés alapján a határozat 2013. november 19-én jogerőre emelkedett. Az adózó a kérdőívet végül 2013. október 8-án nyújtotta be a késedelem egyidejű kimentésére vonatkozó igazolási kérelem nélkül. 2013. november 26-án az adózó a társaság adószámát törlő határozat visszavonását kérte. Előadta, hogy megbízottja vette át a 2013 júliusában küldött kérdőív visszaküldésére felhívó végzést, majd a következő hivatalos irat, amit megkapott az a cégbírószági végzés volt, amelyben a társaságot további működésétől eltiltották és megszüntnek nyilvánították.

Megírta azt is, hogy a meghatalmazott későn adta át az adóhatósági iratokat, továbbá a posta a külterületi címre megadott székhelyre a kézbesítést nem teljesítette. Az adóhatóság ezt követően beadványát igazolási kérelemként és a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemként értékelte. Az első fokú adóhatóság az igazolási kérelmet 2014. január 6-án kelt határozatával elutasította, tekintettel arra, hogy az adózó az igazolási kérelmet az elmulasztott cselekmény pótlását követően terjesztette elő, másrészt, mivel tudomása volt a kérdőív kitöltésére és visszaküldésére vonatkozó kötelezettségéről. Az első fokú adóhatóság a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmét elutasította. Az adóhatóság ezt követően módosította a döntéseit és 2014. január 14-én és 15-én hozott végzéseiben a kérelem vizsgálat nélküli elutasításáról döntött elkésettség miatt. A panaszos fellebbezése alapján a másodfokú adóhatóság helyben hagyta a módosító végzéseket.

A másodfokú adóhatóság a 2013. november 26-i kérelmének egy részét felügyeleti intézkedés iránti kérelemnek minősítette és 2014. február 4-én kelt levelében a felügyeleti intézkedés mellőzéséről értesítette, mivel az adószám törlésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések kötelezően alkalmazandóak, azoktól méltányosságból sem lehet eltérni. Ezt követően 2014. február 20-án ügyvédje felügyeleti intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben kifejtette, hogy az adószám törlése nem jogszerű, mivel az arról szóló határozatot a posta mulasztása miatt nem vették át, továbbá az adózó a törlésről csak a cégbírószági határozatból értesült, amelynek a kézhezvételétől a kérelem előterjesztéséig a határidő nem járt le, így a kérelem nem elkésett. Az ügyvéd jelezte azt is, hogy az alkalmazott joghátrány túl súlyos ahhoz képest, hogy az adózó adókötelezettségeit maradéktalanul teljesíti. A NAV elnöke az első fokú adóhatóság által hozott módosító végzéseket 2014. május 14-én kelt határozataival hatályon kívül helyezte és a másodfokú határozatokban foglalt, a kézbesítési vélelem elutasításáról rendelkező végzéseket helybenhagyta. A másodfokú adóhatóság felügyeleti intézkedést mellőző határozata ellen előterjesztett felügyeleti intézkedés iránti kérelem nem volt megalapozott, ezért a NAV elnöke 2014. május 14-én kelt levelében tájékoztatta az adózót a felügyeleti intézkedés mellőzéséről.

A NAV elnöke mindezek mellett kifejtette, hogy az Art. 24/F. § (6) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezése alapján – a fokozott adóhatósági felügyelet során a kérdőív megválaszolásának elmulasztása esetében mulasztási bírság kiszabása és az arról szóló határozatban megjelölt határidő eredménytelen eltelte esetében alkalmazott adószám törlése – tekintetében nem volt mérlegelési lehetősége a felmerült körülmények alapján, mivel azt a jogszabály nem teszi lehetővé. A társaság vezető tisztségviselőjének a felelőssége, hogy akadályoztatása esetére képviselőtéről gondoskodik – meghatalmazás igénybevételével – az Art. 7. §-a szerint. Az adózó kézbesítési megbízottnak jelölt meg egy személyt, az ügyfélkapus regisztrációkor pedig mást meghatalmazottként, akik részére az adóhatóság az ügyben hozott határozatokat megküldte.

Az Art. vonatkozó részének szabályozását illetően a NAV elnöke rámutatott arra, hogy a jogalkotó az adóregisztráció jogintézményét a csalárd szándékkal alapítandó cégek kiszűrése érdekében vezette be 2012. január 1-jei hatállyal az Art. 24/C-24/F rendelkezéseiben. A szabályozás célja az volt, hogy a csalárd szándékkal céget alapítani szándékozó adózók új cég alapításában vagy működésében bizonyos körülmények fennállásáig vagy meghatározott ideig ne vehessenek részt. Az adóregisztrációs eljárás során a megadott adatok alapján az adóhatóság – elsősorban informatikai jellegű szűréssel – kockázatelemzési eljárást folytat le és, ha az informatikai ellenőrzés nem állapít meg akadályt, az adózó 1 munkanapon belül adószámot kap. Az Art. 2012. december 31-ig hatályban levő 24/F. § (6) bekezdésének a) pontja alapján a határidő elmulasztása és a kimentés elmaradása automatikusan az adószám törlését vonta maga után. A törvényhely 2013. január 1-jétől hatályos rendelkezései értelmében a kérdőív határidejének elmulasztása esetében az adószám törlésére az adózóval szemben kiszabott mulasztási bírság és a mulasztási bírságról szóló határozatban megállapított teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően kerülhet sor, így a szabályozásban a fokozatosság elve érvényesül.

Megkeresésemre a nemzetgazdasági miniszter kifejtette, hogy az adóregisztrációs eljárás célja, hogy az újonnan létrejövő fantomtársaságok létrejöttét, újratermelődését megakadályozza, illetve az elérhetetlen adózókkal szemben szigorúbb adóhatósági fellépést biztosítson, továbbá lehetőséget ad a szabályozás arra, hogy a fiktív, tényleges gazdasági tevékenységet nem végző, adókötelezettségeiket huzamosabb ideje nem teljesítő cégek esetében az adószám felfüggesztésének alkalmazása nélkül, a törvényben meghatározott esetekben az adószám törlését rendelje el. A jogintézmény célja a feketegazdaság elleni fellépés. A miniszter rámutatott arra, hogy az Art. 2013. január 1-jétől hatályos szabályozása enyhített a korábbi szigorú eljáráson, a törvényben a fokozatosság elve érvényesül. A konkrét ügyben rámutatott arra, hogy az adóhatóság az általános hiánypótlási határidőnél hosszabb határidőt szabott a hiánypótlás teljesítésére, tájékoztatást adott a mulasztás jogkövetkezményeiről, majd a határidő elmulasztását követően póthatáridőt szabott, mulasztási bírságot vetett ki, azonban adózó a határidőt másodszor is elmulasztotta. A miniszter álláspontja szerint a panasz nem megalapozott, mivel az adóhatóság az Art-ben foglalt szabályok szerint járt el és az adószám törlésére nem azonnal került sor a 2013-tól hatályos rendelkezések értelmében.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az alapvető jogok biztosja eljárása során vizsgálja, hogy akár a hatósági jogalkalmazás, akár az annak alapjául szolgáló jogszabály alapjoggal összefüggő visszásságot eredményez-e. Abban az esetben, ha a vizsgálat eredményeképp az alapvető jogok biztosja arra a következtetésre jut, hogy a visszásságot valamely nem megfelelő normatartalom eredményezi, akkor – egyéb intézkedési lehetőségek mellett – az Ajbt. 2. § (2) bekezdése alapján javaslatot tehet jogszabály módosítására. Az Art. 10. § (1) a) pontja szerint adóhatóságnak minősül a NAV adóztatási szerve mint állami adóhatóság, az Ajbt. 18. § (1) a) pontja szerinti közigazgatási szerv, így eljárásának vizsgálata az ombudsman hatáskörbe tartozik.

II. Az alapjog tekintetében

A vállalkozás szabadsága

A vállalkozáshoz való jog alapjog, mely azt jelenti, hogy bárkinek Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti. A vállalkozás joga tehát nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent - de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül -, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást.

II. Az ügy érdemében

Az Art. 7. § (2) bekezdése a jogi személy képviselőre a következő szabályokat tartalmazza: jogi személyt és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetet az adóhatóság, az adópolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium előtt a rá vonatkozó szabályok szerint képviseleti joggal rendelkező személy vagy munkaviszonyban álló jogtanácsos, a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú tag, alkalmazott, megbízás alapján eljáró jogtanácsos, továbbá ügyvéd, ügyvédi iroda, európai közösségi jogász, adószakértő, okleveles adószakértő, adótanácsadó, könyvvizsgáló, könyvelő, számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja, környezetvédelmi termékdíjjal kapcsolatos ügyben termékdíj ügyintéző szakképesítéssel rendelkező személy is képviselheti.

A törvényhely a képviselet létesítésének módját az (5) bekezdésben írja elő: az adózó a képviselet ellátására állandó meghatalmazást vagy megbízást adhat, és ezt az adóhatósághoz bejelentheti. Az állandó meghatalmazás, megbízás – a külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítésén túl – az adóhatóság előtti eljárásban akkor érvényes, ha azt az adózó vagy képviselője az adóhatóság által rendszeresített formanyomtatványon jelenti be. Ha az állandó meghatalmazást, megbízást vagy annak megszűnését az adózó képviselője jelenti be, az adóhatóság a bejelentésről az adózót írásban értesíti. Az adózó az eseti, illetve az állandó meghatalmazás, megbízás visszavonását, felmondását haladéktalanul köteles bejelenteni az adóhatósághoz, illetve a képviseleti jog megszűnését a meghatalmazott, megbízott is bejelentheti az adóhatóságnál. A képviseleti jog keletkezése és megszűnése az adóhatósággal szemben az adóhatósághoz történő bejelentéstől hatályos azzal, hogy a képviseleti jog megszűnésének bejelentése napján a meghatalmazottat még az adóhatósági iratok átvételére jogosult személynek kell tekinteni. Az adózó nyilvántartásba vétele során az Art. 24/B. § (1) bekezdése alapján az állami adó- és vámhatóság az adószámot törli, ha a) az adózó által a rá irányadó szabályoknak megfelelően bejelentett székhelye nem valós cím, b) az adózó a rá irányadó szabályoknak megfelelő szervezeti képviselőt az állami adó- és vámhatósághoz nem jelentette be, c) az adózó ellenőrzése alapján hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy az adózó által bejelentett szervezeti képviselő nem valós személy, d) azt a támogató az Áht. 53/A. § (3) bekezdésében meghatározott esetben kezdeményezi.

Az adóregisztrációs eljárás során az Art. 24/C. § (1) bekezdése szerint az állami adóhatóság a 17. § (1) b) pontja szerinti adózók adószámának megállapítását megelőzően a 16. § (3) bekezdése szerint bejelentett adatok és az állami adóhatóság nyilvántartásában szereplő adatok egybevetésével, a 17. § (1) bekezdés b) pontja szerinti bejelentést követően megvizsgálja, hogy fennáll-e az adószám megállapításának (2) bekezdésben meghatározott valamely akadálya.

(2) Az állami adóhatóság az adószám megállapítását megtagadja, ha az adózó vezető tisztségviselője, képviselőre jogosult tagja, vagy korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetében az 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező tagja, vagy részvényese, egyszemélyes gazdasági társaság esetében a tag vagy részvényes (e § alkalmazásában a továbbiakban: tag) ac) adószámát az állami adóhatóság az adószám megállapítására irányuló kérelem benyújtásának napját megelőző 5 éven belül az adószám 24/A. § szerinti felfüggesztését, követően, vagy a 24/B. § szerint, illetve a 24/D. § (2), illetve a 24/F. § (6) bekezdésében felsorolt okból, az ott meghatározott eljárásban jogerősen törölte feltéve, hogy a más adózóban fennálló vezető tisztségviselői, vagy tagi jogviszonya az adószám törlését kimondó jogerős határozat meghozatalának napján, vagy azt követően bármelyik nap fennállt.

Az adóregisztrációs eljárás célja, hogy azon adózók, amelyek jelentős adótartozást halmoztak fel, jelentős jogsértést követtek el, vagy elérhetlenné válhatnak az adóhatóság számára, új adózó alapításában vagy működésében meghatározott körülmények fennállásáig vagy meghatározott ideig ne vehessenek részt. A fokozott adóhatósági felügyelet során az Art. 24/F. § (1) bekezdése alapján az állami adóhatóság az adószám megállapítását, illetve a 24/D. § szerinti eljárást követően kockázatelemzési eljárást folytat le, amely során az adózót kérdőív kitöltésére, és annak az állami adóhatósághoz – az adózó választása szerint – postai vagy elektronikus úton történő megküldésére kötelezheti. Az állami adóhatóság a kérdőíven – az adózó által végezni kívánt tevékenységhez szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek fennállásának ellenőrzése céljából – a következőkre hívja fel az adózót: a) a tevékenység részletes bemutatása, b) a foglalkoztatottak számával, az alkalmazás jellegével kapcsolatos információk közzétele, c) a tevékenység folytatásához rendelkezésre álló eszközök bemutatása, d) a tevékenység végzéséhez szükséges helyiség adataira, valamint a helyiség használatának jogcímeire vonatkozó információk közzétele, e) a végezni kívánt tevékenységhez rendelkezésre álló pénzügyi, finanszírozási források részletes bemutatása. Az Art. 24/F. § (6) bekezdése szerint az állami adóhatóság a 24/B. § szerint jár el, azzal, hogy az adószám törlését elrendelő határozatot hirdetményi úton történő közzétételével közvetlenül az adózóval közli, ha az adózó az e § szerinti kérdőívre határidőn belül nem válaszolt, ezért az állami adóhatóság az adózóval szemben jogerősen mulasztási bírságot szabott ki, és a mulasztási bírságról szóló határozatban megállapított teljesítési határidő is eredménytelenül eltelt.

Az Art. 24/C. § (2) bekezdésének ac) pontja értelmében a törölt adózó tagja, vezető tisztségviselője öt éven belül más cégben vezető tisztségviselő, képviselőre jogosult tag vagy korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetében az 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező tag vagy részvényes, egyszemélyes gazdasági társaság esetében a tag vagy részvényes nem lehet.

Megállapítható, hogy az Art. a kérdőív visszaküldésének elmulasztását azzal is szankcionálja, hogy az adózó adószámának törlése mellett öt évig nem lehet gazdasági társaság tagja. Ugyanaz a jogkövetkezmény fűződik ahhoz, ha az adózó a „címezett ismeretlen” címmel az adóhatósági iratokat nem veszi át (Art. 24/A. §), ha az adózó fiktív címet alkalmaz, képviselőt nem jelent be vagy fiktív személyt jelöl meg képviselőnek (Art. 24/B.), tagváltás miatt kerül sor a 24/C. § (2) bekezdés ac) pontjában foglaltak vizsgálatára (Art. 24/D. § (2) bek.). Így a szabályozás azonos jogkövetkezményt fűz a kérdőív visszaküldésének elmulasztásához – az elérhetetlen adózó esetéhez – és a csalárd módon működő, fiktív, tényleges gazdasági tevékenységet nem végző adózókkal szemben.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az adóhatóság az Art. vonatkozó szabályai szerint járt el. Az Art. ugyanis nem tesz lehetővé mérlegelést a tényállásban rögzített esetben, az adószám törlése automatikus következménye a határidő elmulasztásának és a kimentés elmaradásának. Az Art. 24/C. § (2) bekezdés ac) pontjára tekintettel ebből szükségszerűen következik az is, hogy az adózó öt évig nem lehet új cégnek vezető tisztségviselője.

Annak felelőssége nem az adóhatóságot terheli, hogy az adózó által kijelölt és az adóhatóságnak bejelentett képviselők a képviselést nem megfelelően látták el. Az Art. e rendelkezése közvetlenül érinti a vállalkozás szabadságát, erre tekintettel vizsgálni kell, hogy a szabályozás megfelel-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésben rögzített feltételeknek.

Az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésében meghatározott szükségesség és arányosság elve szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Valamely alapjogot érintő korlátozás ugyanis akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha másik alapvető jog vagy szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el, tehát a korlátozás feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához ezen túlmenően szükséges az is, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A jogalkotó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni, és nem szabad érintenie az alapjog lényeges tartalmát.

A gazdasági élet tisztasága, a cégek áttekinthető működése olyan közérdek, amely legitim célja a vállalkozás szabadsága korlátozásának. Az adószám törlése, illetve az Art. azon rendelkezése, amelyből következően öt évig nem tölthet be meghatározott tisztséget az adózó, szükséges eszköz lehet a fiktív vállalkozások kiszűrésére, a visszaélészerű cégalapítással és működtetéssel szembeni fellépésre. Ilyen esetekben is érvényesülnie kell azonban az arányosság követelményének; a vállalkozás szabadsága csak abban az esetben korlátozható, ha az okozott alapjogsérelem a jogkorlátozással elérni kívánt célhoz képest arányos. Mint az a miniszter megkeresésekre adott válaszából kitűnik, az Art. e helyen a fiktív, tényleges gazdasági tevékenységet nem végző, adókötelezettségeiket huzamosabb ideje nem teljesítő cégek kiszűrését célozza. Az adószám törlése azonban mérlegelést nem tűrő szankció, az adóhatóság az Art. 24/B §-a és 24/F. § (6) bekezdése szerint nem mérlegelheti, hogy a mulasztás oka valóban az-e, hogy a cég fiktív, gazdasági tevékenységet nem végez. A mulasztás igazolása tekintetében az adózó nem hivatkozhat saját, vagy valamely általa megbízott személy mulasztására. Erre tekintettel a vizsgált panasz alapján – az ügy összes körülményére tekintettel – a vállalkozás szabadságát érintő visszásság nem állapítható meg.

Intézkedésem

Mivel jelen ügyben a vállalkozás szabadságával összefüggő visszásságot nem állapítottam meg, ezért *intézkedést nem teszek*.

Tekintettel arra, hogy az Art. 24/C. § (2) bekezdés ac) pontja – az ötéves tilalom alkalmazása – adott esetben a vállalkozás szabadságának aránytalan korlátozását eredményezheti, felkérem a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. §-a alapján az adópolitikáért felelős nemzetgazdasági minisztert, hogy fontolja meg olyan jogszabály előkészítését, amely biztosítja azt, hogy az Art. vonatkozó rendelkezése csak a valóban fiktív, gazdasági tevékenységet nem végző cégek esetében érvényesülhessen.

Budapest, 2016. január

Székely László sk.